

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH
Informator ekonomiczny o krajach świata
Turcja

4. Dwustronna współpraca gospodarcza

4.1. Gospodarcze umowy dwustronne

Stosunki gospodarcze i handlowe regulowane są następującymi bilateralnymi porozumieniami:

- Umowa Handlowa z 23 kwietnia 1974 r. (weszła w życie 22 kwietnia 1975 r.);
- Umowa o współpracy gospodarczej i technicznej z 31 stycznia 1980 roku (weszła w życie 18 lipca 1980 r.)
- Umowa o wzajemnej ochronie i popieraniu inwestycji z 11 sierpnia 1991 roku (weszła w życie 19 sierpnia 1994 r.); Dz. U. 1994 nr 112 poz. 539
- Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z 3 listopada 1993 roku (weszła w życie 1 października 1996 roku); Dz. U. 1997 nr 11 poz. 58
- Protokół o utworzeniu Stałego Komitetu Konsultacyjnego Wysokiego Szczebla z 19 lipca 1994 r. (wszedł w życie 13 września 1996 r.); Dz. U. 1997 nr 11 poz. 60
- Porozumienie o współpracy w dziedzinie techniki i przemysłu obronnego z 19 lipca 1994 r. (weszło w życie 2 marca 2000 r.)
- Umowa o współpracy w dziedzinie turystyki z 7 maja 1997 r. (weszła w życie 19 września 1997 r.)
- Umowa o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych z 4 października 1999 r. (weszła w życie 1 maja 2000 r.).

Od 1 maja 2004 r. Polska, jako członek Unii Europejskiej, jest stroną umów zawartych z Turcją przez UE, w tym:

- Umowy ustanawiającej Stowarzyszenie między EWG i Turcją z 12 września 1963 r. , zwanej Porozumieniem Ankarskim (weszła w życie 1 grudnia 1964 r.; Dz. Urz. WE nr L 361/1 z dnia 31 grudnia 1977 r. http://www.avrupa.info.tr/Files/File/EU&TURKEY/e-ankara_ENG.rtf) oraz Decyzji Rady Stowarzyszeniowej nr 1/95 z dnia 22 grudnia 1995 r. o ustanowieniu Unii Celnej (weszła w życie 31 grudnia 1995 r.; http://www.avrupa.info.tr/Files/File/EU&TURKEY/Custom_Union_des_ENG.pdf).

Od 2005 r. UE prowadzi negocjacje akcesyjne z Turcją, raport KE dot. postępu negocjacji z 9 listopada 2010 r. znajduje się na poniższej stronie:

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2010/package/tr_rapport_2010_en.pdf

natomiast fragment Komunikatu Komisji dla Rady oraz Parlamentu Europejskiego „Strategia rozszerzenia i główne wyzwania 2010-2011” dotyczący Turcji znajduje się pod poniższym adresem:

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2010/package/conclusions_turkey_en.pdf

4.2. Handel zagraniczny

Turcja należy do głównych parterów handlowych Polski wśród państw Bliskiego Wschodu i Azji, plasując się na 19-20 pozycji wśród naszych kontrahentów globalnie (dane za 2009 r.).

Wymiana handlowa Polski z Turcją wykazuje na przestrzeni ostatnich lat względnie wysoką dynamikę wzrostu. Wolumen obrotów podwoił się z 2 mld USD w 2004 r. do 4,3 mld USD w 2008 r. Globalny kryzys ekonomiczny negatywnie odbił się na wymianie handlowej, której wolumen zmniejszył się w 2009 r. o prawie 15% jednak głównie w wyniku

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Informator ekonomiczny o krajach świata

Turcja

gwałtownego spadku importu (o ponad 24%), zmniejszenie eksportu odnotowano na poziomie 1,2%. Rok 2010 przyniósł powrót na ścieżkę wzrostu bilateralnej wymiany pomiędzy naszymi krajami. Obroty handlowe Polski z Turcją w 2010 r. charakteryzowały się wysoką dynamiką eksportu przy umiarkowanym wzroście po stronie importu. Wg wstępnych danych GUS za 2010 r., wolumen obrotów w bilateralnej wymianie handlowej Polska-Turcja osiągnął blisko 4,6 mld USD, co w porównaniu do wyniku 2009 r. oznacza wzrost o ok. 25%. Wyraźna przewaga dynamiki eksportu (ok. 42%) nad wzrostem importu (ok. 10%) z Turcji w tym okresie doprowadziła do bezprecedensowej nadwyżki eksportu na poziomie 372,8 mln USD.

Obroty towarowe Polski z Turcją (mln USD):

	2009	2010	dynamika
Obroty ogółem	3 680,9	4 595,4	124,8%
eksport	1 755,1	2 484,1	141,5%
import	1 925,8	2 111,3	109,6%
saldo	-170,8	372,8	-

Z danych GUS dotyczących obrotów towarami w roku 2010 r. wynika, że na polski eksport do Turcji złożyły się tradycyjnie przede wszystkim wyroby sekcji przemysłu elektromaszynowego (maszyny i urządzenia mechaniczne oraz sprzęt elektryczny, jak również pojazdy i ich części) z udziałem ok. 64%, chemicznego z udziałem 12%, oraz artykuły rolno-spożywcze z 11% udziałem.

W imporcie w analizowanym okresie dominowały - również tradycyjnie - wyroby przemysłu elektromaszynowego razem z pojazdami (udział ok. 40%), lekkiego (2%) i rolno-spożywczego (10%).

4.3. Inwestycje

Na koniec lipca 2010 r. funkcjonowało w Turcji ok. 25,8 tys. spółek z udziałem kapitału zagranicznego, z dominującym udziałem firm z kapitałem niemieckim (4,3 tys.). W 201 r. powstało 3.233 nowych firm z kapitałem zagranicznym, co oznacza wzrost w stosunku do 2009 r. o 10%.

Wg danych tureckiego Podsekretariatu Skarbu na koniec 2010 r. liczba inwestorów polskich wyniosła 68. Natomiast szacowana wartość ulokowanego w Turcji kapitału polskiego wyniosła ok. 16,5 mln USD. Odnotować należy zwłaszcza inwestycje grupy kapitałowej Selen, spółki MPN EE (powiązanej z australijską *Molex Premise Networks*) oraz firmy Smyk po raz pierwszy ze znaczącymi nakładami rzędu 1 mln TL i powyżej.

Ponadto w 2010 r. polska spółka z sektora IT Asseco nabyła dwie firmy tureckie za kwotę ok. 8,6 mln euro, co stanowi ok. 50% obecnie zainwestowanego polskiego kapitału w Turcji.

Inwestycje polskie w $\frac{3}{4}$ skupione są w regionie Sztambułu - a zatem w większym stopniu niż bezpośrednie inwestycje zagraniczne generalnie, gdyż w tym regionie lokuje się ok. 50% podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Tureckie inwestycje w Polsce utrzymują się na poziomie zbliżonym do 10 mln USD (w 2009 r. osiągnęły wysokość 10.008.260 USD, w 2010 r. nie odnotowano żadnych zmian). Wg danych tureckiego Podsekretariatu Skarbu, w Polsce zarejestrowano ogółem 22 spółki z udziałem kapitału tureckiego, które prowadzą działalność głównie w branży nieruchomości i tekstylnej.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH
Informator ekonomiczny o krajach świata
Turcja

Polskie inwestycje w Turcji

Dane NBP

w mln USD

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kapitał własny netto	0	0	5,2	1,8	-1,7	12,4	3,3
Reinwestowane zyski netto	0	0	0	-124	9,3	-18,9	-2,1
Pozostałe inwestycje netto	0,2	-6,1	27,4	0,7	-0,9	1,6	9,0
Ogółem odpływ kapitału za granicę netto	0,2	-6,1	32,6	-121,5	6,7	-4,9	10,2

(+) oznacza odpływ kapitału z Polski

(-) oznacza wycofanie kapitału do Polski

Tureckie inwestycje w Polsce

Dane NBP

w mln USD

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kapitał własny netto	0	0,2	0,6	7,4	-10,0	4,4	2,6
Reinwestowane zyski netto	-2,8	16,8	-17,8	-4,1	4,8	-4,7	-3,7
Pozostałe inwestycje netto	-5,4	8,8	-10,8	1,9	15,9	-20,1	12,5
Ogółem napływ kapitału zagranicznego netto	-8,2	25,8	-28,0	11,3	10,7	-20,4	11,4

(+) oznacza wzrost zobowiązań

(-) oznacza spadek zobowiązań